

ACTIVITAT 10:

RESPECTA ELS MEUS DRETS, RESPECTA LA MEVA DIGNITAT

Edat: 15+

Duració: 60-90 min

Objectius:

- Animar a l'alumnat a que analitzi de manera crítica com els abusos contra els drets humans vinculats a la pobresa exacerben les experiències de privació social, exclusió, inseguretat i indefensió, especialment, a les dones i les nenes.
- Reflexionar sobre el que poden fer les persones que viuen en la pobresa perquè es respectin els seus drets i què pot fer l'alumnat al respecte.

Pas 1: Visualització del vídeo “Las mujeres de Kibera”

Kibera és un barri marginal de la ciutat de Nairobi (Kenya) on un milió de persones viu sota el llindar de la pobresa. El vídeo mostra les condicions de vida en aquest barri i com la pobresa afecta principalment a les dones i les nenes.

Pas 2: Reflexió i anàlisi (complementar les respostes amb la informació de la taula. El professorat haurà d'exemplificar cada violació de dret amb una acció de l'activista Ruth Mumbi recollida a la taula)

1. En grups posar en comú què han sentit en conèixer el cas i si en saben d'algun similar al seu país.
2. Preguntar què els ha cridat més l'atenció del cas
3. Preguntes per a la reflexió:
 - Com es manifesta la pobresa al vídeo?
 - Per què són pobres els habitants de la comunitat de Kibera?
 - Quins són els drets que se'ls viola i com? (Consultar la taula)
 - Quin grup de persones són més vulnerables a la violació dels seus drets i per què?
 - Com la pobresa augmenta la possibilitat de que es cometin violacions dels drets humans?

- Què podria fer la població de la comunitat de Kibera per a defensar els seus drets?
- Què podria fer el govern i altres organitzacions per a protegir els drets de la comunitat?

Pas 3: Les conseqüències de les violacions de drets humans per a les persones que viuen en la pobresa: privació, inseguretat, indefensió i exclusió

1. Debate les definicions dels 4 conceptes. Primer preguntar què entenen per cada una d'aquestes paraules i després mostrar les definicions de les targetes
2. Reflexionar també sobre les violacions dels drets humans per a les persones que viuen en la pobresa també en el nostre país o ciutat

Pas 4: Actua

1. Què poden fer els i les alumnes per contribuir al canvi de situacions de pobresa i abusos contra els drets humans com el cas de Kibera? I al nostre país o ciutat?
2. Pensar i dissenyar una acció

TARGETES

(Conseqüències de les violacions de drets humans)

A: PRIVACIÓ

La denegació del dret a un nivell de vida adequat, com per exemple menjar, sostre, atenció sanitària, educació.

B: INSEGURETAT

La denegació del dret a la seguretat física, com per exemple, protecció davant la brutalitat policial, la violència de gènere i els crims amb armes de foc.

C: INDEFENSIÓ

La denegació del dret a la llibertat d'expressió, a protestar i a influir en la política.

La denegació del dret a la llibertat d'informació

D: EXCLUSIÓ

La denegació del dret a participar plenament en la societat.

La denegació del dret a no ser discriminat i a ser tractat amb igualtat

POBRESA A CATALUNYA

Segons l'Idescat, a l'octubre de 2014 1 de cada 5 catalans estava en risc de pobresa (gairebé el 20% de la població)

SITUACIÓ A CATALUNYA

- Alt nombre de persones aturades i llars amb la gran majoria dels membres aturats
- Alt nombre de persones amb feina però amb condicions precàries (sou insuficient per viure)

- No poder pagar medicaments
- No poder pagar visites/operacions que no corren a càrrec de la seguretat social
- Les retallades al sector sanitari han reduït el nombre de metges i serveis
- Uns menors ingressos implica no poder gastar en productes alimentaris més cars com la carn.

- Alt nombre de persones/famílies que no poden pagar el lloguer o la hipoteca i són desnonats

- Les matrícules a la Universitat han doblat el preu. Per tant, menys persones es poden permetre estudiar, fet que condicionarà les seves oportunitats laborals en un futur
- Joves que han hagut d'optar per treballar en lloc d'estudiar degut a la situació familiar i els alts preus

- Entrada en vigor de la Llei de protecció a la seguretat ciutadana (lleï mordassa) que inclou multes elevades per a manifestacions no comunicades, protestes davant d'edificis emblemàtics, resistència a l'autoritat...

DRETS VIOLATS

Dret al treball

Dret a la salut

Dret a l'habitatge

Dret a l'educació

Dret a la llibertat d'expressió i d'opinió

Dret a un nivell de vida digna

Durant la crisi ha augmentat la pobresa infantil: 1 de cada 4 menors en risc de pobresa
Segons Intermon Oxfam, les 20 persones més riques d'Espanya tenen tants diners com el 30% de la població (14 milions de persones) -> desigualtat -> s'ha de treballar la redistribució de la riquesa

DRETS VIOLATS	EXEMPLES A LA COMUNITAT KIBERA	QUÈ PODRIEN FER ELS MEMBRES DE LA COMUNITAT	EXEMPLE D'ACTIVISME DE RUTH MUMBI	QUÈ PODRIA FER EL GOVERN KENYÀ I LES ONG
Dret al treball , a la lliure elecció del seu treball i a la protecció contra la desocupació	Poques oportunitats per a treballar i desenvolupar habilitats que els donin l'oportunitat de trobar feines millors. Les dones no guanyen suficient per alimentar la seva família ni pagar l'escola dels seus fills	Creació d'organitzacions entre els membres de la comunitat per defensar els seus drets com a treballadors. Exigir al govern kenyà programes que els proporcionin les habilitats per trobar feina.	Creació del grup Wamama wa Dhobi format principalment per dones que treballen com a empleades domèstiques. Aquest grup d'unes 150 dones serveix per compartir experiències i fer front a les injustícies que pateixen per part de les famílies per a les quals treballen. Algunes de les principals injustícies són rebre un sou per sota del salari mínim, no pagar-li el sou, abusos verbals i físics, assetjament i violència sexual. El problema és que la llei kenyana només reconeix a les treballadores domèstiques que viuen amb la família no les que només treballen per a elles. L'organització Wamama wa Dhobi els informa sobre els seus drets i els facilita l'accés a la justícia i, de fet, han aconseguit portar alguns casos als tribunals. També han organitzat campanyes per defensar millors condicions socials i econòmiques per a aquestes dones.	El govern i les ONG podrien treballar junts per proporcionar als residents les habilitats que necessiten per trobar feina. També podrien millorar les seves condicions de vida perquè hi hagi menys desigualtat entre rics i pobres a Nairobi.
Dret a l'educació	Moltes famílies no obtenen suficients ingressos per pagar l'escola dels seus fills. Sovint es dona prioritat als nens i no a les nenes perquè vagin a l'escola	Els mestres podrien sensibilitzar perquè hi hagi un canvi de mentalitat i que les famílies comprenguin que és igual d'important que les nenes vagin a l'escola com els nens perquè sinó ja se les priva d'un futur millor des de la infància. Exigir al govern que l'educació sigui completament gratuïta i de qualitat.	L'organització de la qual és líder Ruth Mumbi, Bunge la Wamama Mashinani (el Parlament de les dones) així com també el grup Wamama wa Dhobi educa a les dones sobre els seus drets, els dilemes socio-econòmics i la resposta que hauria de donar el govern enfront aquestes situacions. També han fet demandes per una educació gratuïta i de qualitat per a tots els nens i nenes.	El govern podria oferir beques perquè les famílies no hagin de pagar ni pel menjador, ni pel material dels nens en el cas de les escoles públiques. Les ONG podrien crear escoles i facilitar programes educatius.
Dret a la salut	No tenen accés a aigua potable, fet que facilita el contagi de malalties. Percentatge elevat de morts per VIH	Reivindicar al govern kenyà que millori l'accés a l'aigua potable, els sistemes de clavegueram, de recollir la brossa i l'accés a la salut. Conscienciar de la importància d'organitzar llocs concrets on llençar la brossa per evitar que estigui per tot arreu i garantir millors condicions de salubritat	Ruth Mumbi ha participat en manifestacions pacífiques per demanar la millora de la salut materna als barris marginals de Nairobi, doncs hi ha molts casos de dones embarassades que moren a la sala de maternitat per no ser ateses a temps o amb bones condicions.	El govern kenyà podria millorar les condicions de vida de la gent, per exemple, recollint la brossa i mantenint la xarxa de clavegueram igual que en la resta de comunitats del voltant. Hauria de millorar també el sistema sanitari públic. L'ajuda facilitada per les ONG podria utilitzar-se per millorar les condicions de vida mitjançant la construcció de pous, proporcionant xarxes de clavegueram i facilitar menjar/terres per cultivar
Dret a l'habitatge	Les "cases" on viuen són molt inestables, poc segures fet que posa en perill la seva vida. A més, normalment no són propietaris ni de la casa ni del terreny. Per tant són vulnerables en cas de desallotjament per part del govern	Exigir la titularitat de la terra. Segons la llei kenyana després de viure-hi 12 anys haurien de tenir dret a la propietat legal del terreny. A més les directrius de l'ONU estableixen que tots els desallotjaments forçosos són il·legals	Ruth Mumbi denuncia les condicions de les cases en què viuen i les condicions del terreny doncs suposa un perill per a la vida i la salut de les persones	El govern hauria de concedir la titularitat del terreny a les persones que porten vivint més de 12 anys. En cas que planegin un desallotjament, en cap cas hauria de ser forçós, haurien de prevenir als habitants o fer una consulta prèvia i oferir-los un habitatge alternatiu o una indemnització.
Dret a la seguretat de la persona	Les dones i nenes pateixen agressions i assetjaments sexuals pels carrerons del barri ja que no disposen d'enllumenat i són carrerons molt irregulars i de difícil accés	Exigir al govern que enllumeni els carrerons. Conscienciar als homes perquè respectin les dones i no les agredeixin ni les assetgin. Exigir a la policia més seguretat i que faci complir la justícia per als que cometien violacions i assetjaments sexuals	A través de Wamama wa Dhobi fan front a les agressions que pateixen les empleades domèstiques. Mitjançant Bunge la Wamama Mashinani apoderen a les dones, denuncien els casos de violència i assetjament sexual i han aconseguit portar alguns casos als tribunals	El govern podria donar directrius a la policia per a regular la seva conducta, garantint que les persones que cometen actes violents responen davant la justícia. També podria garantir l'enllumenat, millorar les condicions dels carrerons i la seguretat del barri. Les ONG podrien treballar amb la comunitat per educar a la gent sobre la importància de la seguretat als carrerons, sensibilitzar i conscienciar als homes de no agredir, ni violar, ni intimidar a les dones. La policia hauria d'assegurar la seguretat o almenys investigar els casos d'agressions i fer valer la justícia contra els agressors.
Dret a la llibertat d'expressió , a protestar i a influir en la política	No es mostra al vídeo. Però en general, la situació d'inseguretat, discriminació i indefensió sol intimidar a les persones a l'hora de manifestar-se i protestar.	Manifestar-se per protestar contra les violacions dels seus drets i exigir al govern de Kenya que millori les condicions de vida a Kibera perquè es puguin respectar i garantir els drets dels seus habitants.	Tant Wamama wa Dhobi com Bunge la Wamama són grups que, d'una banda, serveixen perquè les dones expressin les seves opinions sobre els seus casos particulars i les condicions socials, econòmiques i polítiques que viuen. D'altra banda, també organitzen campanyes de sensibilització i manifestacions per exigir millors condicions per a les dones en tots els nivells, sobretot, per a les dones que viuen als suburbis de Nairobi. Remarca que Ruth Mumbi va ser detinguda per participar en una manifestació en 2011 per protestar sobre l'alt nombre de morts de dones embarassades als centres de salut del seu barri. Arran d'aquest fet va ser acusada d'"incitació a la violència". Warembo Ni Yes, és també un moviment de dones joves en què participa Ruth Mumbi. L'objectiu és donar suport a la nova constitució de Kenya i promoure els drets garantits a la Constitució.	El govern podria permetre les protestes pacífiques i no reprimir-les ni detenir als manifestants. Mitjançant programes d'educació, els residents podrien conèixer millor els seus drets. El govern podria accedir a reunir-se amb la comunitat i escoltar-la per intentar trobar una solució a les seves condicions. Les ONG i altres entitats podrien fer campanya per convèncer al govern que escolti les demandes de la comunitat.

Ciutats

Defensores dels Drets Humans

Organitzen:

Participen:

Col·laboren:

